

ESMA pranešimas

Pranešimas apie ESMA sprendimus dėl produktų intervencinių priemonių, susijusių su sandoriais dėl kainų skirtumo ir dvinariais pasirinkimo sandoriais

Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) 2018 m. gegužės 22 d. priėmė du sprendimus pagal Reglamento (ES) Nr. 600/2014 40 straipsnį:

1. apriboti prekybą sandoriais dėl kainų skirtumo (CFD), jų platinimą ar pardavimą neprofesionaliesiems investuotojams; ir
2. uždrausti reklamuoti, platinti ir parduoti dvinarius pasirinkimo sandorius neprofesionaliesiems investuotojams.

Remiantis Reglamento (ES) Nr. 600/2014 40 straipsnio 5 dalimi, šiame pranešime pateikiama išsami informacija apie šiuos sprendimus ir priemonių įsigaliojimo laikas. Visas sprendimų tekstas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

CFD apribojimas

Sprendimo dėl sandorių dėl kainų skirtumo (CFD) dėstomoje dalyje numatyta:

1 straipsnis **Sąvokos**

Šiame sprendime:

- (a) „*sandoris dėl kainų skirtumo*“ arba „*CFD*“ – išvestinė finansinė priemonė, kuri nėra pasirinkimo sandoris, ateities sandoris, apsikeitimo sandoris arba išankstinis palūkanų normų sandoris, kurio tikslas yra užtikrinti priemonės turėtojo poziciją teigiamo arba neigiamo bazinės finansinės priemonės kainos, lygio arba vertės svyravimo atžvilgiu, neatsižvelgiant į tai, ar prekyba vyksta prekybos vietoje, ir už kurią turi būti atsiskaitoma grynaisiais pinigais arba gali būti atsiskaitoma grynaisiais pinigais vienos iš šalių pageidavimu tais atvejais, kai nėra nevykdomi įsipareigojimai arba neįvyksta koks nors kitas įvykis, dėl kurio reikia nutraukti sutartį;
- (b) „*nepiniginė nauda, kuriai taikoma išimtis*“ – bet kokia nepiniginė nauda, kuri nėra su *CFD* susijusios informacinės ir tiriamosios priemonės;
- (c) „*pirminė garantinė įmoka*“ – bet kokia įmoka, mokama siekiant sudaryti *CFD*, išskyrus komisinius mokesčius, sandorio mokesčius ir bet kokias kitas susijusias sąnaudas;

- (d) „*pirminės garantinės įmokos apsauga*“ – *pirminė garantinė įmoka*, nustatyta I priede;
- (e) „*garantinės įmokos uždarymo apsauga*“ – vieno arba kelių neprofesionaliojo investuotojo sudarytų *CFD* uždarymas klientui palankiausiomis sąlygomis, kaip numatyta Direktyvos 2014/65/ES 24 ir 27 straipsniuose, kai lėšų suma *CFD* prekybos sąskaitoje ir visų su ta sąskaita susijusių aktyvių *CFD* nerealizuotas grynasis pelnas sumažėja iki pusės visų tų atvirų *CFD* *pirminės garantinės įmokos apsaugos* sumos;
- (f) „*apsauga nuo neigiamo sąskaitos likučio*“ – bendrojo neprofesionaliojo investuotojo įsipareigojimo riba, susijusi su visais *CFD*, susietais su *CFD* teikėjo *CFD* prekybos sąskaita, ir toje *CFD* prekybos sąskaitoje esančiomis lėšomis.

2 straipsnis

Laikinas *CFD* neprofesionaliesiems investuotojams apribojimas

CFD reklama, jų platinimas ar pardavimas neprofesionaliesiems investuotojams ribojami ir gali būti vykdomi tik tokiomis aplinkybėmis, kai yra tenkinamos visos toliau išvardintos sąlygos:

- (a) *CFD* teikėjas reikalauja, kad neprofesionalusis investuotojas sumokėtų *pirminės garantinės įmokos apsaugos* sumą;
- (b) *CFD* teikėjas suteikia neprofesionaliajam investuotojui *garantinės įmokos uždarymo apsaugą*;
- (c) *CFD* teikėjas suteikia neprofesionaliajam investuotojui *apsaugą nuo neigiamo sąskaitos likučio*;
- (d) *CFD* teikėjas tiesiogiai arba netiesiogiai neskiria neprofesionaliajam investuotojui išmokos, piniginės naudos arba *nepiniginės naudos, kuriai taikoma išimtis*, susijusios su *CFD* reklama, jų platinimu ar pardavimu, išskyrus atvejus, kai tai su sudarytu *CFD* susijęs realizuotas pelnas; ir
- (e) *CFD* teikėjas tiesiogiai arba netiesiogiai nesiunčia pranešimo arba neskelbia informacijos, su kuria neprofesionalusis investuotojas gali susipažinti ir kuri yra susijusi su *CFD* reklama, jų platinimu ar pardavimu, nebent būtų paskelbiamas tinkamas perspėjimas apie riziką, patikslintas pagal II priede nustatytas sąlygas ir jas atitinkantis.

3 straipsnis

Draudimas dalyvauti veiksmuose, kuriais siekiama apeiti priemones

Draudžiama žinant ir tyčia dalyvauti veikloje, kurios tikslas arba poveikis yra 2 straipsnyje nustatytų reikalavimų apėjimas, įskaitant *CFD* teikėjo pakaitinio subjekto veiklą.

4 straipsnis
Įsigaliojimas ir taikymas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Sprendimas taikomas tris mėnesius nuo 2018 m. rugpjūčio 1 d.

I PRIEDAS

Pirminės garantinės įmokos procentinis dydis pagal pagrindinių finansinių priemonių rūšis

- (a) 3,33 proc. nominaliosios *CFD* vertės, kai pagrindinės priemonės valiutų pora yra dvi iš toliau išvardytų valiutų: JAV doleris, euras, Japonijos jena, svaras sterlingų, Kanados doleris arba Šveicarijos frankas;
- (b) 5 proc. nominaliosios *CFD* vertės, kai pagrindinės priemonės indeksas, valiutų pora arba biržos prekė yra:
 - (i) bet kuris iš toliau išvardytų akcijų indeksų: Financial Times Stock Exchange 100 (FTSE 100); Cotation Assistée en Continu 40 (CAC 40); Deutsche Bourse AG German Stock Index 30 (DAX30); Dow Jones Industrial Average (DJIA); Standard & Poors 500 (S&P 500); NASDAQ Composite Index (NASDAQ), NASDAQ 100 Index (NASDAQ 100); Nikkei Index (Nikkei 225); Standard & Poors / Australian Securities Exchange 200 (ASX 200); EURO STOXX 50 Index (EURO STOXX 50);
 - (ii) valiutos pora, į kurią įtraukta bent viena valiuta, kuri nėra nurodyta a punkte esančiame sąraše; arba
 - (iii) auksas;
- (c) 10 proc. nominaliosios *CFD* vertės, kai pagrindinės priemonės biržos prekė arba akcijų indeksas yra biržos prekė arba akcijų indeksas, kurie nėra įtraukti į b punkte pateiktą sąrašą;
- (d) 50 proc. nominaliosios *CFD* vertės, kai pagrindinė priemonė yra virtualioji valiuta; arba
- (e) 20 proc. nominaliosios *CFD* vertės, kai pagrindinė priemonė yra:
 - (i) akcija arba
 - (ii) priemonė, kuri nėra įtraukta į šiame priede pateiktą sąrašą.

II priedas **Perspėjimai apie riziką**

A SKIRSNIS

Perspėjimų apie riziką sąlygos

1. Perspėjimas apie riziką pateikiamas taip, kad jis būtų gerai matomas, jo šriftas yra bent tokio pat dydžio, kaip pagrindinio pranešimo šriftas, ir jis yra ta pačia kalba, kaip pranešimas arba skelbiama informacija.
2. Jeigu pranešimas arba skelbiama informacija pateikiama patvariojoje laikmenoje arba interneto svetainėje, perspėjimas apie riziką pateikiamas B skirsnyje nurodytu formatu.
3. Jeigu pranešimas arba informacija pateikiama ne patvariojoje laikmenoje arba ne interneto svetainėje, perspėjimas apie riziką pateikiamas C skirsnyje nurodytu formatu.
4. Perspėjimo apie riziką tekste nurodomas aktualus su konkrečiu teikėju susijęs nuostolių procentinis dydis, atspindintis procentą *CFD* teikėjo atidarytų neprofesionaliųjų investuotojų *CFD* prekybos sąskaitų, kurios prarado pinigus. Nuostolių procentinis dydis apskaičiuojamas už pastaruosius 12 mėnesių (toliau – 12 mėnesių skaičiavimo laikotarpis) ir yra tikslinamas kas tris mėnesius. Nuostolių procentinis dydis skaičiuojamas pagal šias taisykles:
 - a. tam tikro neprofesionaliojo investuotojo *CFD* prekybos sąskaita laikoma praradusia pinigus, jeigu viso realizuoto ir nerealizuoto su *CFD* prekybos sąskaita susietų *CFD* grynojo pelno suma per 12 mėnesių skaičiavimo laikotarpį yra neigiama;
 - b. į skaičiavimą įtraukiamos visos sąnaudos, susijusios su *CFD*, susietais su *CFD* prekybos sąskaita, įskaitant visus mokesčius, rinkliavas ir komisinius mokesčius;
 - c. apskaičiuojant neatsižvelgiama į šias sumas:
 - i. bet kokias *CFD* prekybos sąskaitas, kuriose per skaičiavimo laikotarpį nėra jokių su jomis susietų aktyvių *CFD*;
 - ii. bet kokį pelną arba nuostolį, susijusius su produktais, kurie nėra su *CFD* prekybos sąskaita susieti *CFD*;
 - iii. bet kokius indėlius arba iš *CFD* prekybos sąskaitas išimtas lėšas;
5. 2–4 dalys netaikomos, jeigu per pastarųjų 12 mėnesių skaičiavimo laikotarpį *CFD* teikėjas nesudaro aktyvaus *CFD*, susieto su neprofesionaliojo investuotojo *CFD*

prekybos sąskaita, prireikus tas *CFD* teikėjas skelbia standartinį perspėjimą apie riziką, kaip numatyta D ir E skirsniuose.

B SKIRSNIS

Su konkrečiu teikėju susijęs perspėjimas apie riziką patvariojoje laikmenoje ir interneto svetainėje

CFD yra sudėtingos priemonės, dėl kurių kyla didelė rizika greitai prarasti pinigus taikant finansinį svertą.

[įrašyti su konkrečiu teikėju susijusį procentinį dydį] proc. neprofesionaliųjų investuotojų sąskaitų prarandami pinigai prekiaujant CFD su šiuo teikėju.

Turėtumėte pagalvoti, ar suprantate, kaip veikia CFD ir ar galite sau leisti prisiimti didelę riziką prarasti savo pinigus.

C SKIRSNIS

Sutrumpintas su konkrečiu teikėju susijęs perspėjimas apie riziką

[įrašyti su konkrečiu teikėju susijusį procentinį dydį] proc. neprofesionaliųjų investuotojų sąskaitų prarandami pinigai prekiaujant CFD su šiuo teikėju.

Turėtumėte pagalvoti, ar galite sau leisti prisiimti didelę riziką prarasti savo pinigus.

D SKIRSNIS

Standartinis perspėjimas apie riziką patvariojoje laikmenoje ir interneto svetainėje

CFD yra sudėtingos priemonės, dėl kurių kyla didelė rizika greitai prarasti pinigus taikant finansinį svertą.

74–89 proc. neprofesionaliųjų investuotojų sąskaitų praranda pinigus prekiaujant CFD.

Turėtumėte pagalvoti, ar suprantate, kaip veikia CFD ir ar galite sau leisti prisiimti didelę riziką prarasti savo pinigus.

E SKIRSNIS

Sutrumpintas standartinis perspėjimas apie riziką

74–89 proc. neprofesionaliųjų investuotojų sąskaitų praranda pinigus prekiaujant CFD.

Turėtumėte pagalvoti, ar galite sau leisti prisiimti didelę riziką prarasti savo pinigus.

Dvinarių pasirinkimo sandorių draudimas

Sprendimo dėl dvinarių pasirinkimo sandorių dėstomoje dalyje numatyta:

1 straipsnis

Laikinas dvinarių pasirinkimo sandorių uždraudimas neprofesionaliesiems klientams

1. Draudžiama reklamuoti, platinti ir parduoti dvinarius pasirinkimo sandorius neprofesionaliesiems klientams.
2. Taikant 1 dalies nuostatas, dvinaris pasirinkimo sandoris, nepriklausomai nuo to, ar jis sudaromas prekybos vietoje yra išvestinė finansinė priemonė, kai atitinka šias sąlygas:
 - (a) atsiskaitoma ar, vienai šaliai pasirinkus, gali būti atsiskaitoma grynaisiais pinigais, išskyrus įsipareigojimų nevykdymo ar kitus sandorio nutraukimo atvejus;
 - (b) mokėjimas yra vykdomas tik sandorio uždarymo arba sandorio pasibaigimo atveju;
 - (c) mokėjimo suma neviršija:
 - (i) iš anksto nustatytos fiksuotos sumos arba nulio, jeigu su išvestine finansine priemone susietas turtas atitinka vieną ar daugiau iš anksto nustatytų sąlygų; ir
 - (ii) iš anksto nustatytos fiksuotos sumos arba nulio, jeigu su išvestine finansine priemone susietas turtas neatitinka vienos ar daugiau iš anksto nustatytų sąlygų.

2 straipsnis

Draudimas dalyvauti veiksmuose, kuriais siekiama nesilaikyti priemonių

Draudžiama žinant ir tyčia dalyvauti veikloje, kurios tikslas arba poveikis yra 1 straipsnyje nustatytų reikalavimų nesilaikymas, taip pat ir veikiant vietoje dvinarių pasirinkimo sandorių teikėjo vykdomą veiklą.

3 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Sprendimas taikomas tris mėnesius nuo 2018 m. liepos 2 d.